

[Willesen.]

en Monopolafgift, blev sat en vis Grænse for, hvor højt et privat drevet Foretagende kunde drive sit Udbytte op, netop ud fra den Betragtning, at det her drejer sig og maa dreje sig om et Monopol. Jeg kan i denne Sammenhæng pege paa, at der er ogsaa den Forskel paa Bilernes Benyttelse af deres Færdselsveje og Banernes Benyttelse af deres, at paa Vejene maa ogsaa færdes og køre andre end just de Biler, der betaler en saa væsentlig Del af Vejenes Vedligeholdelsesudgifter, men paa Jernbanelinierne maa kun de Tog køre, der hører hjemme der; de er ikke en offentlig tilgængelig Færdselsaare paa samme Vis, som Vejene er det, og det turde dog være en betydelig Forskel.

Endelig pegede den højtærede Minister henimod Slutningen af sit Indlæg paa, at det belgiske System saavel som det tyske betød i Hovedsagen først og fremmest, at Jernbaneledelsen blev frigjort for Rigsdagens Indblanding. Ja, det er i hvert Fald et stort Skridt i den rigtige Retning, og kunde Debatten i Dag bidrage til, at Tanken om og Villien til at træffe en saadan Ordning blev mere levende, saa vilde jeg anse det for et gavnligt og betydeligt Resultat, thi jeg tror ikke paa, at Rigsdagens hyppige Indblanding i Jernbanedriftens indre Forhold absolut er fremmende for Udbyttet.

Henrik Jensen: Det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag om Forberedelse af Statsbanernes Overgang til privat Drift er fremkommet paa et meget uheldigt Tidspunkt. For det første er det at drive Banevirksomhed her i Landet jo ikke for Tiden nogen særlig god Forretning — og det gælder ikke alene Statsbanerne, men ogsaa Privatbanerne; derfor tror jeg ogsaa, det vil være meget vanskeligt i Øjeblikket — deri er jeg ganske enig med den højtærede Minister — at fremskaffe den nødvendige Kapital til at drive Statsbanerne enten som Egen- dom eller som Forpagtning. Dernæst tror jeg ogsaa, man kan sige, at Nødvendigheden af at beskæftige sig med dette Spørgsmaal nu ikke er nær saa stærkt til Stede som tidligere. Efter at Biltrafikken paa vore Veje har udviklet sig saa stærkt, som Tilfældet er, vil det ikke være muligt for Banerne, heller ikke Statsbanerne, at monopolisere Transporten af Varer for sig, saaledes som de tidligere muligvis kunde have gjort det, og navnlig da ikke,

dersom man fastholder Biltrafikken under den frie Konkurrences Former.

Venstre finder derfor ikke, at der er nogen Anledning til paa nærværende Tidspunkt gennem Lovgivningen at paalægge Ministeren for offentlige Arbejder at beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

Friis-Skotte: Det foreliggende Lovforslag paalægger Ministeren for offentlige Arbejder inden 1. April i Aar at fremsætte et Lovforslag om Statsbanernes Overgang til Privatdrift, enten gennem Bortforpagtning eller Salg, og den højtærede Minister har nu — saaledes som jeg ogsaa havde ventet — erklæret ikke at kunne modtage et saadant Paalæg. Under disse Omstændigheder er en videre Diskussion om den foreliggende Sag uden Interesse for os, og jeg skal derfor indskrænke mig til paa mit Partis Vegne at meddele, at vi ikke kan være med til at fremme Lovforslaget.

H. F. Ulrichsen: Gennem det af de ærede Medlemmer Hr. Willesen og Hr. Axel Dam forelagte Forslag er der rejst et ganske overordentlig stort Spørgsmaal, men dette Spørgsmaal er jo rejst i en meget lille Skal og i en forholdsvis let Form. Nu vil jeg indrømme, at det er forfærdelig vanskeligt ved private Lovforslag at give en udtømmende Motivering og ligeledes en udtømmende Udarbejdelse af Forslaget, og disse Vanskeligheder skal naturligvis ikke undervurderes, men paa den anden Side synes jeg nok, at der fra Forslagsstillernes Side kunde have været ydet noget mere for at motivere et saa betydningsfuldt Forslag som det foreliggende.

Den højtærede Minister for offentlige Arbejder har jo erklæret, at han ikke inden 1. April 1928 vil fremsætte det i det foreliggende Lovforslags § 1 paabudte Forslag til Lov om Statsbanernes Overgang til privat Drift, og det kan jeg for mit Vedkommende godt forstaa, idet Spørgsmaalet jo ikke er af en saadan Karakter, at man i Løbet af en ganske kort Tid kan bestemme sig for at forlade det Grundlag, som Ministeren med Rette kaldte det historiske Grundlag herhjemme. Men paa den anden Side synes jeg, at hele dette store Spørgsmaal har en meget stor Interesse, og at det er et Spørgsmaal, der bør debatteres, og der er ikke Spor af Tvivl om, at hvis man spurgte Folk ude omkring i Landet, hvis man forsøgte at vejlede den almindelige Stemning, vilde man meget hurtigt konstatere, at de ærede Forslagsstillere har ikke saa lidt Stemning bag sig med Hensyn